

Representantforslag om å utrede jaktfrie områder i nasjonalparker

Norges Jeger- og Fiskerforbund (NJFF) viser til representantforslag 56 S (2024-2025) om å utrede jaktfrie områder i nasjonalparker.

Jakt er en del av vår kulturarv. Gjennom jakt høster vi av arter som tåler beskatning, og jakt er en del av det høstingsbaserte friluftslivet på samme måte som fiske og høsting av bær og sopp og andre nyttevekster. Jakt utgjør verken en trussel mot naturgrunnet eller verneverdiene i nasjonalparkene.

Nedbygging og effektene av klimaendringer er eksempler på de store utfordringene som norsk natur står overfor. Dette fører til en bestandsnedgang hos flere arter, eksempelvis har en rekke fuglearter i fjellet hatt en betydelig reduksjon. Videre ser man frafall av toppår hos flere av nøkkelartene som eksempelvis lemen. Disse utfordringene gjelder uavhengig av om arten er jaktbare eller ikke. Det er viktig at vi samler kreftene om å få til gode løsninger på disse utfordringene som ivaretar naturgrunnet, herunder viltet.

NJFF har støttet opp under etableringen av nasjonalparkene og mener de har vært og er viktige for å ta vare på større sammenhengende naturområder. Et viktig trekk ved forvaltningen av norske nasjonalparker, er at vi kan nytte disse områdene til å utøve friluftsliv, herunder jakt. For noen av nasjonalparkene er friluftsliv også en del av verneformålet.

Jakt er en viktig del av en bærekraftig forvaltning av våre hjorteviltbestander slik at disse kan tilpasses tilgjengelig beitegrunnlag og vi får sunne og robuste bestander av villrein, elg, hjort og rådyr. Etter hvert som effekten av klimaendringer slår inn, vil robuste, livskraftige viltbestander være viktig. Bestander av hjortevilt, eksempelvis villrein, som er rammet av overbeiting av beitegrunnet, er verken god viltforvaltning eller ivaretagelse av dyrevelferd.

Allemannsretten omfatter retten til ferdsel, høsting, opphold og telting. NJFF tar klar avstand fra forsøket på å koble jaktfrie områder til en styrking av allemannsretten ved at det skal bidra til å tilby en rikere naturopplevelse og gi en bedre balanse mellom ulike brukergrupper. Dette gjenspeiler mer enn noe annet et negativt grunnsyn på jakt.

Jakt er en del av friluftslivet. I Norge har vi et betydelig mangfold av ulike friluftslivsaktiviteter. I all hovedsak utøves disse uten å være til sjenanse for andre. I den grad det oppstår konflikter mellom ulike brukergrupper, er det viktig at man finner gode løsninger som gjør at alle kan utøve sine aktiviteter på en måte som tar hensyn til andre. Dette er noe NJFF har hatt betydelig fokus på. Vår klare oppfordring er at jegere tar hensyn til andre brukere av utmarka, enten det er i eller utenfor nasjonalparkene. Det er også vår oppfatning at jegere flest er opptatt av å ta slike hensyn.

De fleste av nasjonalparkene ligger i all hovedsak på statsgrunn. I flere kommuner er en betydelig del av kommunenes utmarksarealer vernet som nasjonalparker. Et viktig element for lokal og regional aksept for vernet, er at verneforskriftene gir rom for å videreføre friluftsliv, herunder jakt og fiske, beitebruk og annen bruk som ikke er i konflikt med verneformålet. Kombinasjonen av bærekraftig bruk og vern som har vært lagt til grunn for opprettelsen av våre nasjonalparker, er en viktig forutsetning for den brede oppslutningen om vernet. Etablering av eventuelle nye nasjonalparker vil i større grad innebære vern av privat grunn. Utsikter til jaktforbud eller forbud mot annen høsting, vil ventelig medføre liten interesse for å la privat grunn inngå i en diskusjon om etablering av nasjonalparker. En slik utvikling er det kun naturen som taper på.

Jakt foregår også i begrensede deler av året, så det vil være gode muligheter for å ferdes både i nasjonalparkene og utenfor disse uten å møte på jegere. Jegere ferdes også i stor grad utenfor stier eller andre ferdselsårer som er det folk flest som oftest beveger seg langs.

Om det foregår jakt eller ikke i en nasjonalpark påvirker ikke områdets grad av urørthet. Jakten skjer på et svært begrenset antall arter. Det foreligger grundige vurderinger rundt den påvirkningen høsting gjennom jakt vil ha før det åpnes for jakt på en art. Også jegere er opptatt av urørt natur. Dette er jo et viktig grunnlag for at NJFF på alle plan i organisasjonen legger ned en betydelig innsats for å stanse tapet av natur. I dag er det fleste av våre viltarter, enten de er jaktbare eller ikke, utsatt for ytre påvirkninger. Det er ikke slik at dersom det ikke drives høsting gjennom jakt i et område, så vil viltet her utvikle seg uten ytre påvirkninger.

NJFF er opptatt av at vi skal ha en kunnskapsbasert naturforvaltning. Dette er også viktig i forhold til de jaktbare viltartene. Jegere selv bidrar aktivt med ulike former for bestandsregistreringer/-takseringer, og de samler inn verdifullt materiale for forskning og i forhold til viltsykdommer. Jegere ønsker gjennom sin aktivitet å ta vare på viltbestandene og at jaktutøvelsen skjer på en aktsom måte. Alle jegere er i dag vant med å forholde seg til kvoter. Dersom takseringsresultater viser at det ikke er et overskudd å høste av, åpnes det ikke for jakt i de aktuelle områdene, noe som har full aksept.

En kunnskapsbasert forvaltning er avhengig av at det settes av tilstrekkelig med midler til forskning og forvaltning. NJFF er en pådriver for å få til gode rammer som bidrar med nødvendig kunnskapsgrunnlag.

Naturmangfoldloven, i likhet med naturavtalen, baserer seg på en kombinasjon av å bevare og kunne utøve tradisjonell bærekraftig bruk og høsting. Dette er en viktig grunnplanke som NJFF er opptatt av at vi fortsatt skal videreføre.

NJFF kan ikke se at det er grunnlag for å hevde at jaktfrie områder er et nødvendig bidrag for å nå naturavtalens mål om restaurering av ødelagte økosystemer. NJFF støtter fullt ut opp om behovet for å restaurere natur, men å restaurere natur handler om noe helt annet enn å forby jakt.

Det samme vil gjelde for å nå naturavtalens mål om å styrke naturforvaltning, forskning og naturforståelse. Bærekraftig bruk, herunder jakt, vil nettopp bidra til økt naturforståelse og medvirke positivt til en oppslutning om å styrke naturforvaltningen og legge til rette for forskning som grunnlag for en kunnskapsbasert forvaltning.

NJFF vil anmode om å samle oss om å gjøre noe med det som faktisk truer norsk natur og våre viltarter. Å utrede en opprettelse av jaktfrie områder i våre nasjonalparker, vil være en avsporing av dette viktig arbeidet.

Norges Jeger- og Fiskerforbund

Hvalstad, 11.02.2025